

عنوان مقاله:

ارزیابی وضعیت بالفعل بیابان زایی، با تأکید بر تخریب منابع خاک براساس مدل IMDPA (مطالعه موردی: آباده طشك-فارس)

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 17، شماره 4 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسنده‌گان:

مطهره اسفندیاری - کارشناسی ارشد مدیریت مناطق بیابانی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه یزد

محمدعلی حکیم‌زاده اردکانی - استادیار، گروه مدیریت مناطق بیابانی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه یزد

خلاصه مقاله:

بیابان‌زایی یکی از مهمترین مسائل مناطق خشک و نیمه‌خشک در جهان است. رشد سریع جمعیت بشر و افزایش کشاورزی سبب تخریب بیشتر منابع آب و خاک شده است. از طرف دیگر بهسازی خاک بسیار وقت‌گیر و گران می‌باشد، بنابراین دانستن عوامل مؤثر در تخریب خاک و تاثیرهای آن بر بیابان‌زایی ضروری به نظر می‌رسد. بهمنظور بررسی شدت تخریب منابع خاک در اراضی کشاورزی منطقه آباده طشك، از مدل بیابان‌زایی IMDPA استفاده گردید. در این مدل برای معیار خاک^۴ شاخص هدایت الکتریکی خاک، درصد سنگ و سنگ‌ریزه عمقی، بافت و عمق خاک در نظر گرفته شده است. به طوری که در نمونه‌برداری و امتیازدهی شاخصهای مورد بررسی از روش نمونه‌برداری شبکه‌ای-تصادفی استفاده شد، سپس براساس مدل به هر شاخص براساس تاثیر آن در بیابان‌زایی وزنی داده شد، همچنین با محاسبه میانگین هندسی از امتیاز شاخص‌ها و پهنه‌گیری از نرم‌افزار GIS نقشه‌های وضعیت فعلی بیابان‌زایی مربوط به هر شاخص تهیه گردید. سپس با تلفیق نقشه شاخص‌ها به روش میانگین هندسی نقشه وضیعت فعلی بیابان‌زایی معیار خاک بدست آمد. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که ۴۷ درصد (۲۲۱۲ هکتار) از کل مساحت منطقه در کلاس کم بیابان-زایی، ۴۳ درصد (۲۰۱۹ هکتار) از کل مساحت منطقه در کلاس متوسط و ۱۰ درصد (۴۶۷ هکتار) از مساحت منطقه در کلاس شدید بیابان‌زایی قرار دارد.

کلمات کلیدی:

شدت بیابان‌زایی، مدل IMDPA، تخریب خاک، آباده طشك-فارس

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632851>

